

ÜZENET

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

XXVI. évfolyam 19. szám. 2015. október 1.

Ára 0,80 lej

Balavásár, ahol ma is vásári kép fogad

Az csak természetes, hogy mindenik falu széle más, de Balavásár teljesen egyedi. A Marosvásárhely felől érkezőt egy sajátos kép fogadja: évszaktól függően – vagy akár függetlenül – hagymát, almát, málnát, diót és mogyorót áruló, sötét bőrű nők és férfiak ajánlják portékájukat a gyorsan száguldó autósoknak. Időnként egy-egy személygépkocsi megáll, s elkezdődik az alku, a vásár. Ott állnak ők a

meleg nyárban, a nyirkos őszenben, még télen is ott topognak az európai nemzetközi út szélén, s a közeli erdő száraz ágaiból tüzet raknak. Majdnem olyan megszokott falukép ez, mint a körösfői megkorondi kirakodóvásáros vagy a baráthelyi pálinkafőző üstöt reklámozó, nagy fekete szakállas cigány a sáncmarton.

Ahogy a dombról aláereszkedik az út, forgalmas kereszteződésnél kell eldönteni, merre

szertne továbbhaladni az utas. Aki balra tér Szováta, Parajd irányába, pár perc múlva Küküllő menti székely falvak során halad át. Aki letér jobb felé, Dicsőszentmárton irányába, végighalad a hosszú utcán, s majdnem teljességében látta a települést. Aki viszont nem tér el se jobbra, se balra, az egybenőtt vármegyei magyar falu – Kiskend és Nagykend – után nem sokára megérkezik az ódon hangulatú szász városba, Segesvárra.

Hivatalos megjelölés szerint Balavásár „a történelmi Küküllő vármegye legkeletibb települése”. Olyan közel fekszik a székelyföldi Kelementelkéhez, hogy Orbán Balázs sem tudta elkerülni, mégis (rég) építkezésén a másik oldalon lévő Szászföld hatása látható: a házak ablakai az udvarra néztek, s a sajátos szászföldi zártság jeleit lehet még ma is felfedezni az utcaképben. Orbán Balázst idézem itt: „Kelementelke alól a boráról híres Balavására következik, mely mint már Küküllő vármegyéhez sorozott helység, nem is tartóznék leírás körömbé; de akarva, nem akarva be kell oda térnünk, mert arra viszen az út át a Nyárad terére, hová most menni akarunk; és meg kell itt jelölnöm azon meglepő átmenetet, azon

Ötvös József

(Folytatása a 4. oldalon)

A munka számomra gyönyörűség

Beszélgetés Bálint Lajos műszaki szerkesztővel

– Ha az erdélyi olvasó emberek között elhangzik Bálint Lajos neve, sokan önkéntelenül a Kriterion Kiadóra gondolnak. Több mint fél évszázada a nyomdász szakmában dolgozik. Tudatosan készült erre a pályára, vagy csak a véletlen hozta így?

– Véletlenül lettem nyomdász. Elemista koromban a helybeli (Székelydája, Udvarhelyszék) pap felfigyelt rám. „E fiúból pap lesz, mindenki meglátta” alapon elindított egy úton, hogy papot neveljen belőlem. Eljutottam a Székelyudvarhelyi Református Kollégiumba, ahol már harmadikos gimnazista koromban arra szemeltek ki, hogy az iskola és az egyetem elvégzése után az iskola latin–magyar szakos tanára legyek. Mégsem így lett, mert mindebbe beleszólt a történelem. Megszűnt a kollégium, a megalakuló szövetkezetnek szükséges volt szüleim

lakására, így őket kuláknak nyilvánították, nekem pedig az egyetemet abba kellett hagynom. Kenyérkereset után kellett nézmem. Így jutottam el a Világossághoz, a Magyar Népi Szövetség lapjához, oda vettem fel nyomdai korrekorként. 1948. február 1-jén mentem be Kolozsváron a Brassai utcai régi nyomdába. Kitűnő emberekkel találkoztam. A nyomdászok, szakmájuknál fogva, a munkásosztály legműveltebb rétege volt. Tőlük tanultam meg a szakma csínját-bínját: kézi és gépi szedést, tördelést, a klasszikus nyomdászat minden ágát. Ez mindig biztos pontot jelentett az életben, mert tudtam, hogy bárholnan kirúgnak, nyomdásznak mindig jelentkezhettek.

Somogyi Botond

(Folytatása az 5. oldalon)

Presbitérium mint testület – együtt egymásért

Idén Kolozsváron immár második alkalommal került megszervezésre a két református egyházkerület Presbiteri Szövetségének (PSZ) közös konferenciája, amelyen teológiai tanárok, lelkipásztorok tartottak előadásokat. A két rendezvény előadásainak, beszélgetéseinek anyagából holland testvérek (Stichting Hulp Oost Europa) támogatásával egy presbiteri füzetet állítunk össze.

Míg tavaly a presbiterről mint személyről volt szó, idén a presbitériumról mint testületről hallottunk. A nyitóáhitaton Csúry István királyhágómelléki püspök hirdette az Igét. Ezt követte Bibza Gábor kolozsvári esperes, valamint Kozma Zsolt nyugalmazott teológiai tanár előadása.

Másnap Szabó Dániel, a magyarországi PSZ külügyi tanácsadója tolmácsolta Isten üzenetét.

Ferenci István

(Folytatása a 6. oldalon)

Tanulságos igék

Őrállók a gyülekezetben

„Embernek fia! Őrállóul adtalak én téged Izráel házának, hogy ha szót hallasz a számból, intsd meg őket az én nevemben.” (Ez 3,17)

A régi településeken, főleg a várakban mindig volt őrtorony. Régen erre nagy szükség volt a település biztonsága szempontjából. Ha az ellenség közeledett, riadót kellett fűjni, és készülni kellett a védekezésre. Ezért sok függött attól, hogy az őr éber volt-e, vagy sem. Ha véletlenül elaludt, az ellenség meglepetésszerű támadást hajthatott végre.

Egy ilyen őrről van szó ebben az igében. Mert Istennek sajátos feladata van számára. Az őrálló képével sokszor találkozunk az Ószövetségben. A régi Keleten, de Nyugaton is, minden városnak volt őrtornya és őrállója. Az őrállók veszély esetén riadót fújtak, hogy figyelmeztessék a népet a veszélyre.

Az, hogy Isten Ezékielt őrállóvá teszi, az Ő népe iránti nagy hűségét mutatja. Mert Isten ítéletének sötét fellegei gyülekeznek Izráel népe felett, bár az Úr mégsem akarja népe romlását. Ezért állít őrállót, amely ajándék az Ő részéről.

Isten ma is őrállókat állít. A csoda az, hogy gyarló embereket használ fel erre. Ez nagy vigasztalás számunkra. Mert a gyülekezet felett ma is örködni kell, hiszen sok veszély fenyegethet. A mai őrállók mindenekelőtt a lelkipásztorok és presbiterek. Nekik szent kötelességük vigyázni arra, hogy az evangélium tisztán hirdettessék. Minket is sok veszély fenyeget: világiasság, felületesség, önzés, anyagiasság, élvezethajhászás. Az ördög nagyon jól tudja, hogy kit mivel tud könnyebben behúzni. De őrálló a maga helyén minden szülő és nagyszülő is. A család feletti vigyázás is óriási felelősséggel jár. De őrállók a tanítók, tanárok is, akik a jövő

nemzedékeket nevelik. Őrálló minden keresztyén ember, hisz mindenki felelős mindenkiért a gyülekezet közösségében.

Mi szükséges ahhoz, hogy valaki jó őrálló legyen? Az, hogy éber legyen. Erre hajlamosak vagyunk, gondoljunk csak a tanítványokra, akik egy órácskányi időt sem tudtak Jézussal imádságban eltölteni, elnyomta őket az álom. Hány emberrel megtörténik, hogy eljön ugyan a templomba, de végig alszik. Az egyik gyülekezetben volt egy férfi, aki állva is horkolva aludt. Az érdekes az volt, hogy amikor megemlítettem neki, akkor elmondta, hogy filmnézés közben soha sem álmos, és éjszaka sem. Ebből is jól látszik, hogy az alvás mögött ott van a nagy „altatómester”, aki álmot bocsát szeminkre. A Szentírásban Jézus a vigyázást mindig az imádkozással kapcsolja egybe. Az őrállók mindig imádkozó emberek. Hogy is tudnánk mi vigyázni, ha ehhez nem kérnénk naponta erőt az Úrtól? Imádkozzunk azért, hogy mindegyikünk a maga helyén legyen jó őrálló!

Ezékielnek figyelmeztetnie kell a népet az eljövendő ítéletre. A próféta az intést az Úr szájából kapja, először ő hallja meg, s utána mondja tovább a népnek. Minden őrállónak tudatában kell lennie annak, hogy ő Isten szócsöve.

De nem túl egyhangú ez a szolgálat? Csak inteni? Hol marad a vigasztalás, a bátorítás? Most az intés ideje van, eljön az ideje a vigasztalásnak is. Így van ez ma is, amikor inteni kell, máskor sokkal inkább vigasztalni.

Vigyáznunk kell, hogy jól lássuk Ezékiel szolgálatát. Neki ítéletet kell hirdetnie. De ezt nem szívtelenül teszi, mert a szavakban érezzük Isten szeretetét. Néha kegyetlenül tudunk bánni egymással, az intést is így végezzük. Istennek a szíve az intésben is ott dobog. Miért inti meg a szülő a gyermekét? Egy jó szülő nem azért inti meg gyermekét, mert élvezi ezt, hanem mert szereti, s javát akarja, mert dobog a szíve a gyermekéért, s nem akarja, hogy az rossz útra térjen.

Isten pontosan meghatározza az intés részleteit is. A prófétának különbséget kell tennie az igaz hitű és a hitetlen között. Mindenkihez személyesen kell szólnia. Ez nem könnyű kérdés, mert nem tudhatjuk, ki az igaz hitű, és ki a hitetlen, de azért az emberek életében ennek vannak ismertetőjelei. A hitetlen embernek el kell mondani, hogy ha nem változik meg, nem lesz jó vége az életének. Persze ezt nagy tapintattal és szeretettel kell megtenni, hogy az illető érezze, mennyire fáj nekünk, hogy nem Isten útján jár. Ugyanakkor el kell mondani, milyen jó dolog Istennel járnunk, és milyen nagy áldások vannak ebben.

Bibliaolvasó kalauz

Október

1.	Cs	1Kor 1,18–31	1Kir 22,1–28
2.	P	1Kor 2,1–5	1Kir 22,29–54
3.	Szo	1Kor 2,6–16	2Kir 1
4.	V	1Kor 3	2Kir 2,1–18
5.	H	1Kor 4,1–13	2Kir 2,19–25
6.	K	1Kor 4,14–21	2Kir 3
7.	Sze	1Kor 5	2Kir 4,1–37
8.	Cs	1Kor 6,1–8	2Kir 4,38–44
9.	P	1Kor 6,9–20	2Kir 5,1–14
10.	Szo	1Kor 7,1–16	2Kir 5,15–27
11.	V	1Kor 7,17–24	2Kir 6
12.	H	1Kor 7,25–40	2Kir 7
13.	K	1Kor 8	2Kir 8,1–6
14.	Sze	1Kor 9,1–18	2Kir 8,7–29
15.	Cs	1Kor 9,19–23	2Kir 9
16.	P	1Kor 9,24–27	2Kir 10
17.	Szo	1Kor 10,1–13	2Kir 11
18.	V	1Kor 10,14–22	2Kir 12
19.	H	1Kor 10,23–11,1	2Kir 13
20.	K	1Kor 11,2–16	2Kir 14
21.	Sze	1Kor 11,17–26	2Kir 15
22.	Cs	1Kor 11,27–34	2Kir 16
23.	P	1Kor 12,1–11	2Kir 17
24.	Szo	1Kor 12,12–31	2Kir 18
25.	V	1Kor 13	2Kir 19
26.	H	1Kor 14,1–25	2Kir 20
27.	K	1Kor 14,26–40	2Kir 21
28.	Sze	1Kor 15,1–11	2Kir 22
29.	Cs	1Kor 15,12–34	2Kir 23
30.	P	1Kor 15,35–58	2Kir 24
31.	Szo	1Kor 16	2Kir 25

Az is különös, hogy az igazat is meg kell inteni, nemcsak a hitelent. Akinek az életében látszik az élő hit, az Istennel való járás. Miért kellene az ilyen embert inteni? Azért, mert őt az a veszély fenyegeti, hogy lassan eltávolodhat az Úrtól. A gyakorlat azt mutatja, sok olyan igaz van, aki valamikor hűséges volt a bibliaolvasásban, imádságban, templomba járásban, most mindezekben ellankadt, sokszor már csak a forma maradt, s a tartalom megüresedett. Az igazakat állandóan kitartásra kell buzdítani, hogy mindvégig álljanak meg a hitben, hogy vigyázzanak a kísértésekre.

Ez az ige önvizsgálatra indít: végezzük-e az őrálló szolgálatát, figyelmeztetjük-e az embereket, hirdetjük-e az evangéliumot? Próbáljuk-e hívogatni a gyülekezetbe azokat, akik elmaradoztak, mondunk-e egy-egy igét azoknak, akiknek porosodik a Bibliájuk? A legfontosabb a próféta felelőssége. Az őrálló a toronyban felelős az egész város biztonságáért. Ha elalszik, az egész várost kiirthatja az ellenség. Ennyire komoly dolog az, ha miattunk emberek kárhoznak el. Amikor ezt halljuk, a hideg végigfut a hátunkon, és kérdezzük: ki merészel őrálló lenni? Ki alkalmas erre? Senki, bizonyára senki. De volt Valaki, aki igazi Őrálló volt: Jézus Krisztus. Ő tökéletesen betöltötte e feladatot, s kész volt meghalni azért, hogy őt követve merjünk mi is kis őrállók lenni. Rá számíthatunk, hogy segít, hogy velünk maradjon minden napon a világ végéig.

Lőrincz István

A csodálatos gyógyszer

Erzsi néni nagy fájdalmakkal került a kórházba. Az orvosi leletek nem sok jót ígértek, sőt egyenesen lesújtóak voltak. A főorvos azonban erőt öntött Erzsi néniébe azt mondván, hogy a napokban újfajta orvosság érkezik, ami épp erre a betegségre való. A híre megelőzte a csodagyógyszert, a szaklapok is elismerően írtak róla. Erzsi néni ekkor felébredt a remény. De amikor megérkezett a szállítmány, a gyógyszer nem volt a csomagban.

A soros viziten a főorvos – látva Erzsi néni reménykedő arcát – képtelen volt közölni a szomorú hírt. Inkább azt mondta: megérkezett a gyógyszer. A főnővér pedig rendre beadott Erzsi néniébe valamit.

A főorvos lelkiismeret-furdalása miatt is gyakran felkereste a beteget, és kedvesen elbeszélgetett vele. Még a szabadnapján is beosont hozzá színházba menet a feleségével együtt. S mi történt? Erzsi néni meggyógyult. A sok látogatás, a kedves emberi hang és bánásmód megtette hatását. Ez lett a csodálatos gyógyszer.

Bányai László

Tévutak helyett

„Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterhelgettetek, és én megnyugosztalak titeket.”

(Mt 11,28–30)

„Jöjjetek énhozzám mindnyájan” – mindenkihez szól a krisztusi hívás. Megfáradt idősekhez és agyonhajszolt fiatalokhoz. Azokhoz is, akik megtörtek, és méltatlannak érzik magukat. De azokhoz is, akik ma még nem akarnak a megszólító Istenről tudni.

Mekkora ez a távolság? – kérdezhetjük kételkedve. A Jézusban a Megváltót felismerő Péternek ennyi: „Én Uram és én Istenem!” Vagyis kicsi ez a távolság, egy fohásznyi csupán, de azoknak mégis sok, akik azt mondják: nem vagyok sem fáradt, terheim sincsenek; nyugtalan sem vagyok, és nem vagyok elveszve, vagy ha mégis, megoldom mindezt önerőből.

Az Isten szaván alapuló, életemet az Ige mérlegére helyező önismeret kell ahhoz, hogy ne csupán halljam a krisztusi szót, de menni, haladni is tudjak felé. Annak elismerése, hogy nem az újabb és újabb útkeresés az alternatíva, a lehetőség, hanem Ő maga. Annyi sok tévút után miért nem teszem végre próbára életem alkotóját? Miért ózdkodom hallani szavát?

Az Úr nemcsak hív, hanem a helyes irányt, a célt is feltünteti. A krisztusi hívás és segítségnyújtás csak akkor ér el hozzám, ha kész a szívem fogadni azt. Ha beismerem, hogy csak Ő – aki elvégezte értem a megváltás munkáját – adhatja számomra az üdvösség bizonyosságát és a benne bízó élet nyugalmát.

El kell hát jutnom az Isten iránti nyitottság azon állapotába, amikor nem keresek más utat. Amikor kimondom: elég volt a tévutakból, az Isten nélküli életből. Az Igéből táplálkozó ember egyszer csak rádöbben arra, hogy az Úrnál ott vannak a válaszok élete sorjázó kérdéseire.

Fábián Tibor

Aki tanít, a jövőt építi

Erdélyi magyar iskolák közös tanérvnyitója

A kolozsvári Farkas utcai református templomban tartották szeptember 13-án az erdélyi magyar középiskolák közös tanérvnyitóját a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége (RMPSZ) és az Erdélyi Református Egyházkerület szervezésében. Az RMPSZ tavaly indította útra azt a hagyományteremtő szándékát, mely szerint a hivatalos tanérvnyitók előtt – mindig más helyszínen – megrendezi a magyar iskolák országos tanérvnyitóját az erdélyi megyék magyar pedagógusainak részvételével.

Az ünnepségen **Kató Béla** püspök hirdette Igét, aki prédikációjában többek között elmondta: az első gondolat, ami tanévkezdéskor eszünkbe juthat, a hálaadás. Hálaadás, hogy vannak gyermekek, akik a legszebb muzsikával,

a kacagásukkal töltik meg az iskolák épületeit. A pedagógusok is hálásak lehetnek, hogy van kinek átadniuk anyanyelvünket, kultúránkat és hagyományainkat. Isten kérésének tesznek eleget, amikor ezt cselekszik. A mai pedagógustársadalom feladata az, hogy hit által meghatározott látásmódot adjon át a gyermekeknek – hangsúlyozta a püspök, aki azt kívánta a jelen levő tanároknak, mindig gondoljanak arra, hogy aki tanít, az a jövőt építi a munkájával.

Az eseményen felszólalt többek között **Virág Erzsébet** RMPSZ-alelnök, **Kelemen Hunor** RMDSZ-elnök, **Horváth Anna** kolozsvári alpolgármester és **Soós Anna**, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem rektorhelyettese. Az országos tanérvnyitó ünnepségen közreműködött a Guttman Mihály pedagóguskórus, a református kollégium énekkara, elhangzott több szavalt, kolozsvári kisdíjak pedig rövid humoros darabot adtak elő az iskola lényegéről.

Somogyi Botond

Fotó: Kiss Gábor

„Karika-túra”

„...növekedjünk fel szeretetben minde-
nestől Óhoz, aki a fej, a Krisztus.”

(Ef 4,15)

Határtalan volt a boldogsága egy középkorú férfinak, amikor egy hollandiai biciklitúrára hívták meg. Itthon ugyan soha nem tett meg hosszabb utat két keréken, de nem aggódott amiatt, hogy nem fogja bírni az iramot: a hollandiai lapályos vidéket játszi könnyedséggel lehet bejárni. A kölcsönkapott holland kerékpár nem volt éppen a legújabb gyártmány, de ő boldogan és felszabadultan pedálozott. Élvezte, hogy a sík terepen könnyebben és gyorsabban haladhatott, mint ahogy azt itthon, a forgalmas utakon megszokta. A meglepetés akkor érte, amikor az útvonal az Északi-tenger partján, a meredek dűnéken folytatódott. Bár továbbra is egyenletesen tekert, egyre inkább lelassult, el is maradt a csapatától. Mindegyre megelőzte valaki: előbb versenybiciklisek, akik faarccal, rá még csak ügyet sem vetve suhantak el mellette. Valamivel később gyerekek hagyták el, akik odakiabáltak valamit neki, majd gyorsan továbbhajtottak. Amikor aztán idős, ősz hajú asszonyok érték utol, akik lelassítottak a közelében, kinevették, majd könnyedén továbbshantak, betelt a pohár: megbánta, hogy elutazott a kirándulásra. Megalázottnak érezte magát, hogy szinte mindenki megelőzte őt, és egyesek még csúfondárosan ki is nevették. Keserűsége érthető: senki nem szereti, ha megelőzik és kigúnyolják.

Nemcsak a testi, hanem a lelki-szellemi képességekben is különbségek vannak közöttünk. Így aztán nem is haladhatunk ugyanolyan sebességgel az életúton. Isten népében, a gyülekezetben sincs ez másképp. Mindannyian az Isten országába vezető úton vagyunk, de nem egyformán haladunk. Ha folyton másokkal hasonlítjuk össze magunkat, megtörténhet, hogy magunkat jobbnak látjuk, és akkor lenézzük őket. Vagy pedig gyengébbnek érezzük magunkat, és akkor felébredhet bennünk az irigység és a kisebbségi érzés. Bár ez természetesnek tűnő emberi reakció, Isten gyermekeként nem engedhetjük meg, hogy hasonló érzések uralkodjanak el rajtunk. Gondoljuk meg: magatartásunkért mindannyian személyesen vagyunk felelősek Isten előtt. Ha valóban Jézus tanítványa vagyunk, és magamnál jobbat látok, felszabadultan örülhetek az ő haladásának, és hálát is adhatok, hogy ő ilyen gyorsan halad. Ha viszont olyannal találkozom, aki elakadt az úton, akkor türelmesnek kell lennem, sőt imádkoznom kell érte, hogy ne adja fel a küzdelmet.

Ha ilyen lelkülettel veszek részt egy kerékpáros kiránduláson, az is megmaradhat annak, ami: csodálatos, élvezetes „karikatúra”, ami nem változik miattam a kereszténység karikatúrájává.

Veress László

Balavásár, ahol ma is vásári kép fogad

(Folytatás az 1. oldalról)

mindenki előtt bizonyos felöltő nagy változást, mely a Kelemeneltől csak félóra fekvő Balavásáron oly kirívólag jelentkezik. Itt már egészen más világ van, más nép, más szokások, más jellemvonás.”

Földrajzi fekvése szerint valóban alkalmas vásáros hely volt, hiszen székelyek, szászok, magyarok, románok, később cigányok és zsidók éltek és találkoztak itt. Feljegyzések szerint a Kis-Küküllőn itt egykor város hídj is volt, s nevében ma is ott hordozza a vásár egykori jogát – Balavásár. A város hídj mára már gyorsforgalmú betonhíddá formálódott, s a közel ezerlakosú községközpont nevében megőrzött vásárt ma igazán azok az út melletti hagymaárusok jelentik.

Ez már az ötödik református templom

Vannak szerencsésebb erdélyi gyülekezetek, amelyek a reformáció előtti korból örökölték jól megépített, szép műemlék templomaikat, s azokat az idők során őrizgették, javították, szépítették. Balavásár ötszáz év alatt öt református templomot épített, ha nem is szabályosan százévenként. Első két templomát fából építették, s rövid életűek voltak. Másik két, kőből és téglából épült templom alatt is megcsúszott a talaj, s le kellett azokat is bontani. A mai – ötödik – református templom 1972–1976 között épült, s remélhetőleg a következő századokban is állni fog. Egyébként a balavásári egyike azon kevés erdélyi református templomnak, amely a kommunista diktatúra éveiben épült. Érdekes ezzel kapcsolatban annak az időszaknak az ellentmondása: a kommunista rendszerben Balavásárról elszármazott, földbirtokos leszármazott főtisztviselőként dolgozott a kultuszminisztériumban, és rajta keresztül sikerült templomépítési engedélyt szerezni.

Megható regényes története van Balavásár egyik harangjának, amelyet háborús célra vittek el. A háború után egy fogásból hazaérkezett marosludasi férfi jelezte a lelkipásztornak, ő látta a dunántúli Tapolca nevű faluban a római katolikus haranglábra felszerelve az elvitt harangot, amelyen olvasható volt: „Isten dicsőségére öntették a balavásári hívek.” Közben a tapolcaiak beöntötték a harangot, hogy a feliratra hivatkozva ne lehessen visszaigényelni. Időközben a tapolcaiak egy új harangot öntettek – 1949-ben – a következő felirattal: „Hirdessen ez a harang a balavásári református gyülekezetben Istennek dicsőséget, embereknak békességet. Háborúba vitt harangunk helyett öntettetett 1949-ben Szlezák Rafáel harangöntő által Rákospalotán.” A harangot 1949–1963 között a magyar fővárosban őrizték, és ez alatt a másfél évtized alatt számtalan Budapest melletti szórványban használták rövidebb ideig. Ma társával együtt hívogatja a balavásáriakat szép templomukba.

Ez a templom él a 21. században is ott a forgalmas nemzetközi út alatt, egy zömében magyar reformátusok által lakott községközpontban. Mint legtöbb erdélyi településen, itt is a református templom történelmünk tárháza. A

templom előtti kisebb dombon, még a kerítésen kívül, az egyik háborúban elesettek nevei olvashatók egy sziklakő emlékművön, a kerítésen belül faragott kopjafa emlékeztet a balavásári szüreten megjelent három székely vértanúra, s bent a templomban feketemárvány táblán jelölték meg a másik háború áldozatait.

Szép és elgondolkodtató eseménynek vagyok tanúja, amint az istentisztelet végén hozzák be a kislányt a keresztre. Öt fiatal pár áll az úrasztala mellett egy kisgyermek keresztelésénél majdnem feltűnően modern öltözetben. Számomra azért is feltűnő, mert Marosvásárhelyen egyre gyakoribb az olyan keresztelés, amikor a kisgyermeken, a szülőkön és a keresztszülőkön népviselet vagy „magyar ruha” látható. Itt a „legutolsó módi”. Később tudom meg: egy részük külföldön – Nyugat-Európában – dolgozik. Profi videós filmezi, és egy másik fényképezi hozzáértéssel, nem zavaróan az egész szertartást. Ennek a

Balavásári fiatalok a templompadban

szép eseménynek tanúja a 740 lelkes gyülekezetből közel száz lélek, aki jelen van a vasárnap délelőtti istentiszteleten.

Lassan megszokottá vált a templomokban a családi események filmes megörökítése. Elgondolkoztam ennek a pozitív oldalán: fontos esemény a család életében a gyerek templomi keresztelése. Ez az első találkozási a templommal, a gyülekezettel, s ha évek múlva újra meg újra megnézik a filmet, ott látják-hallják, egykor ők fogadalmat tettek a templomban, a gyülekezet előtt, az Úristen előtt.

Megszólal bennem a kíváncsiság is: 13-14 év múlva itt (?) fog konfirmálni a most megkeresztelt kislány, Bianka Orsolya, azt is filmre veszik? Etliek majd még egy akkora idő, s az esketési alkalom is CD-re kerül. Ha mindez nemcsak látvány, akkor megéri, megérdemli a templomi, lelki alkalmaink megörökítését, mert életünk egy része, ami a templomban velünk történik.

Ha már Küküllő mente és Szászöld közelisége, akkor szülőteremtés és szüret. Ám a balavásári szüret egészen más esemény miatt vált a falu, a táj, de egész Erdély történelmében

hiressé: volt itt egy emlékezetes szüret másfél évszázaddal ezelőtt, amiről mai napig történészek is vitatkoznak, s amiről a helybeliek is tudnak. Sőt még egy könyv is jelent meg Budapesten 1941-ben, amit 2001-ben újból kiadtak: Vécsey Zoltán: *A balavásári szüret*.

A balavásári szüret

A könyv(ecske) nem irodalmi remekmű, de egy falu történetében fontos, hogy egykor írtak róla. A könyvben megörökített történet mögött egy megtörtént esemény áll: a levert 1848–49-es szabadságharc utáni, ún. Makkféle szervezkedés egyik fontos találkozási pontja volt a balavásári szőlőben, ahol együtt szüretelt a három székely vértanú és áruelőjáró, a kisgörgényi Bíró Mihály. Balavásáron Horváth Károlynak volt szülőse, és a szüreten beszéltek meg titkos teendőiket.

„Gálfy Mihály megrázta komolyan a fejét, és az asszony elhallgatott. Ismerte az urát, tudta, hogy annak elhatározását semmi sem ingathatja meg. A szőlővel borított dombosor aljában feltűnt a Küküllő sárgás lapálya, amelyen hatalmas kanyarulatban gördült tovább a most már méltóságossá vált folyó. A dombok közül tarackdurrogás hallatszott elébük. Az egyik szőlőből minden pukkanás után füstoszlop emelkedett az égnek. Horváth Károly mozsárlövessel üdvözli a vendégeit.” (Vécsey Zoltán: *A balavásári szüret*)

Még meghatóbb Hentaller Lajos történeti korrajza, amely szintén *A balavásári szüret* címet viseli. Érdemes ebből is idézni: „A Székelyföld szervezése Balavásáron Horváth Károly lelkes, fiatal székely patricius szüretjén történt.

Horváth Károly fényes szüretet rendezett. Ott volt négy-öt megye apraja-nagyja. Az öregek búsuáltak a hazáért, a fiatalság táncolt, amidőn alkonyat felé a háziúr otthagya vendégeit, s a félreeső vincellérházba ment. (...) Hogy a balavásári szüretnek mily befolyása volt a székelyföldi esküvésre, az kitűnik abból, hogy midőn a vallatások ideje elkövetkezett, a legerhelebb vád egyesek ellen az volt, hogy ha csak egy félóra is, jelen voltak Balavásáron a szüreten”.

Íme, akár egyetlen szüret is híressé tehet egy falut.

Ötvös József

A munka számomra gyönyörűség

(Folytatás az 1. oldalról)

Így kezdődött a szakmával való kapcsolatom. Abban az időben nagyon nehéz volt számomra. Délután mentem be a nyomdába, éjjelig dolgoztam, reggel pedig az egyetemre indultam. Harmadéves koromban onnan kizártak, elvittek katonának.

Két és fél éves katonaság után három évig raktárosként dolgoztam, majd visszakerültem a szakmába. Az Állami Kiadó kolozsvári fiókjának mindenese Tóth Samu volt, aki számos munkát adott nekem, külső munkatársként dolgoztam a kiadónak. Később nagy nehézségek árán állandó munkatársra lettem az Állami Irodalmi és Művészeti Kiadónak. A nyomdában megtanultam a nyomdászatot, Tóth Samutól pedig a szerkesztést. 1958-tól 1992-ig voltam állami alkalmazásban.

– *Nyugdíjba vonulás után sem szűnt meg dolgozni. Hiszen a 90-es évek elején beindult egyházi nyomdába került. Immár több mint 15 éve dolgozik a kolozsvári Misztótfalusi Kis Miklós Református Sajtóközpontban. Amikor idekerült, gondolta, hogy a református egyház sajtójának a történelemkönyvébe is beírja nevét?*

– Említettem, hogy szülőfalum lelkipásztorára indított el engem az utamon. A tízéves érettségi találkozáson tudtam meg, hogy apám tandíjat és bentlakási díjat soha nem fizetett, amíg iskolás voltam, mert egyházi ösztöndíjam volt. Amikor 90 után megkezdődött az

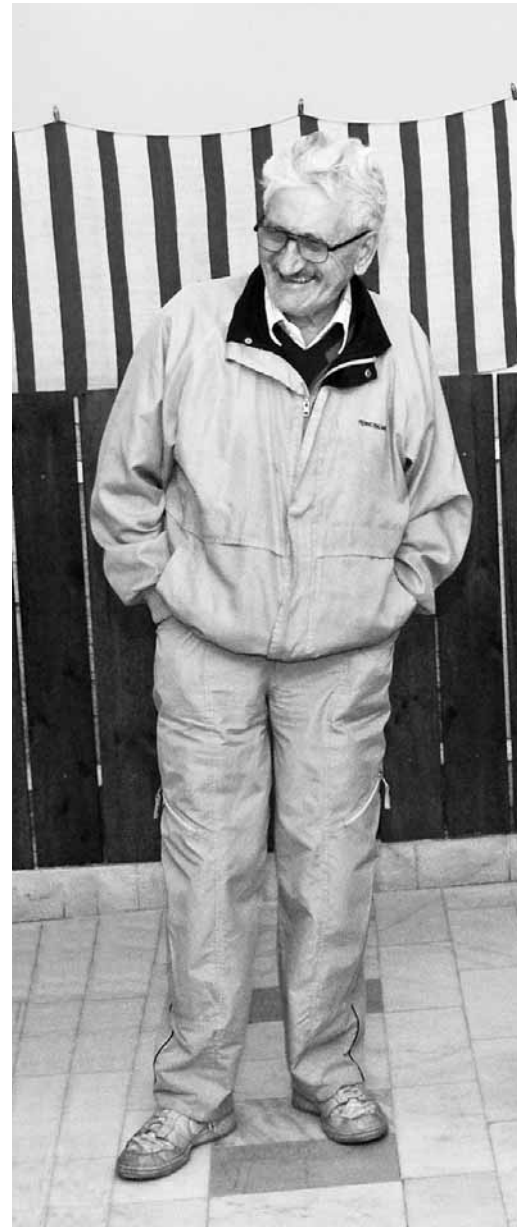
írott sajtó iránti óriási igény, először a katolikus *Keresztény Szó* keresett meg engem lapindítási szándékkal. Közben a református egyház is mozgolódni kezdett, Vetési László hívott, hogy segítsék: az adományozó külföldiek kérték az egyházkerületet, hogy közölje, milyen felszereltségű nyomdára lenne szükség (a szedéshez, tördeléshez, nyomtatáshoz szükséges gépek).

Az *Üzenet*et szinte már a kezdetektől fogva szerkesztem. 1990 márciusától az *Üzenet* nyomtatása átkerült Marosvásárhelyről Kolozsvárra. De az állami nyomdában is végigkísértem az útját. S amikor az egyházi nyomda beindult, akkor az *Üzenet* is átkerült a Misztótfalusi Kis Miklós-nyomdába. Azóta vagyok a lap műszaki szerkesztője.

Amikor hivatalosan nyugdíjba mentem, természetes volt számomra, hogy az egyházi nyomdában folytatom munkámat. Egy olyan gondolattal is, hogy az egyháznak valamennyit visszaadok abból, amit nekem gyerekkoromban nyújtott.

– *A Kriterion működése idején több száz, sőt inkább több ezer könyv megszületésénél bábkodott. Érdeemes-e megkérdezni a kedvenc könyvét?*

– Szakmából kifolyólag engem a könyv addig érdekel, ameddig az első példányokat kinyomtatják. A későbbi sorsa már kevésbé. Több kedvenc könyvem van főleg azért, mert mindegyiknek más és más a története, több-

höz érdekes történeteim fűződnek. Pl. Bálint Tibor: *Zokogó majom* c. könyvéhez. A kézirat már a nyomdában volt, de az író még egy napra haladékot kért, hogy valamit javítson. Másnap hívjuk a *Napsugár* szerkesztőségét, ahol dolgozott, hogy mi lesz a kézirattal. Kányádi Sándor vette fel a telefont, és mondta, hogy Bálint Tibor otthon van, egész éjjel fent volt... jól dolgozott... mert száz oldalt kidobott a kéziratból.

Azok is kedvenceim közé tartoznak, amelyekkel országos, az „év legszebb könyve” versenyeket nyertünk: Ilyen volt pl. Kriza János: *Vadrózsák* vagy a Téka sorozatból egy Jakó Zsigmond által szerkesztett könyv, amely a világhírű Frankfurti Könyvkiállításon is dicséretes oklevelet kapott.

– *Most, 80 évesen is töretlen hittel, odaadással és nagy munkabírással dolgozik. Mi ennek a titka?*

– Hála Istennek, egész életemen keresztül egészséges ember voltam. Számomra a munka soha nem volt fárasztó. Nem tudom a napot úgy eltölteni, hogy valamit ne dolgozzak, pl. soha nem tudtam elmenni céltalanul sétálni. Számomra a munka életem, létfeltétel. És első sorban gyönyörűség.

(Részlet a Bálint Lajossal készült interjúból, amelyet lapunk a 80 éves Lajos bácsival készített 2008 februárjában.)

Bálint Lajos emlékére

Úgy rossz, ahogy van – szokta mondani Lajos bácsi. Bár furcsának tűnik, ez a mondanak jutott eszembe akkor, amikor meghallottam, hogy Bálint Lajos immár nincs többé közöttünk. Akkor mondogatta ezt, amikor egy-egy javíthatatlannak tűnő kiadvány vagy kézirat került a kezünk közé, és sehogy sem tudtuk azt megfelelően nyomtatásra alkalmasnak előkészíteni. – Úgy rossz, ahogy van – zárta le néha a hosszas vesződést, jelezve, ezzel már nincs mit kezdeni.

Az elmúlt szinte két évtized alatt sokszor hajoltunk különböző kéziratok fölé, hogy aztán tekintetünk és gondolataink elkalandozzanak. Ilyenkor – ha az idő engedte – akár egy órát is beszélgettünk a világ ügyes-bajos dolgairól. Nem csoda, hogy néha már fél szóból vagy mozdulatból értettük egymást.

Mindez sajnos már a múlté. Megmarad viszont az a mintegy két évtized, ameddig együtt dolgoztunk. S amely idő alatt nemcsak szakmailag tanultam tőle sokat, hanem bölcsességet, türelmet, hivatástudatot is. Tudom, bizonyára sokan mondhatják el ezt magukról, hiszen az elmúlt hatvanöt esztendő a nyomdának, a betűvetésnek szentelte. Sokan tanultak tőle mesterséget, nyomdászatot. A huszadik században nem volt olyan jelentős erdélyi költő vagy író, aki ne fordult volna meg Bálint Lajos műhelyében vagy lakásán. Lajos bácsi

elmondása szerint több ezer erdélyi magyar könyv és ugyanannyi folyóirat viseli munkájának pecsétjét. Elég, ha a Kriterion Könyvkiadó színes és változatos repertoárját lapozzuk fel. Valószínűleg nincs olyan magyar család, ahol ne lenne egy-két, Kriterion által kiadott kötet.

Fiatalon kezdett dolgozni. Átélt a második világháborút, két és fél év nehéz katonai szolgálatot, az egyetemről való elbocsátását, leépítését a munkahelyéről, a kommunizmust, fiának tragikus halálát. Csak a halálos kórt nem tudta maga alá gyűrní, amely hosszú hónapokon keresztül kínozza. De még utolsó napjaiban is tervezte, hogy meglátogatja a református nyomda építés alatt álló új épületét. Sajnos nem sikerült. Pedig még 86 évesen is dolgozott. Hajtotta a munka utáni vágy, a hivatása iránti szeretet. És még valami. A hála. Gyermekkorában ugyanis a református egyház ösztöndíjának köszönhetően végezhette el az iskolát, de ezt csak a tízéves érettségi találkozáson tudta meg. Akkor fogadta meg, hogy amennyiben lehetősége lesz, visszafizeti az egyháznak. Ennek a történetnek is köszönhetően került erdélyi egyházunk Misztótfalusi Kis Miklós-nyomdájához annak indulásakor, s szolgálta azt mintegy két és fél évtizeden keresztül.

Köszönjük szépen, Lajos bácsi! Isten nyugtassa!

Somogyi Botond

Presbitérium mint testület – együtt egymásért

(Folytatás az 1. oldalról)

Dani bácsi, korát meghazudtolva, fiatalos lendülettel és hévvel buzdította a jelenlevőket. Az áhítatot **Juhász Tamás** nyugalmazott teológiai tanár előadása követte. Ebéd után **Kiss Jenő** teológiai tanár, valamint **Kállay-Miklós Csaba** kolozsmonostori lelkipásztor előadását hallgattuk figyelemmel. A nap hátralévő idejében városlátogatásra került sor, ismerkedtünk a kincses város történelmi múltjával és a régi belváros patinás épületeivel. Vasárnap együtt

vettünk úrvacsorát a helyi gyülekezettel a gyönyörűen megújult Farkas utcai templomban.

A konferencia hasznos és tartalmas volt: az előadások után kiscsoportos beszélgetések adtak lehetőséget arra, hogy lelkipásztorok, teológiai tanárok és presbiterek megbeszéljék és gyakorlatba ültessék az elhangzottakat. A kétnapos rendezvény alkalmával elhangzott: Krisztus egyházában nincs helye hierarchiának, fölé- és alárendeltségnek, így

a presbitériumban mint szolgáló testületben sem. Az ügyvitelben szükséges a hierarchia, mert elhagyhatatlan a szervezettség, de a tanításban, szolgálatban csak mellérendeltségről beszélhetünk. Csak együtt, egymás mellett, egymást segítve építhetjük Isten országát, a ránk bízott drága kincset, az Anyaszentegyházat. Az együttlét alatt nemcsak elméletekről beszélünk, hanem meg is élhettük azt, hogy lelkipásztorok, teológiai tanárok és presbiterek, értelmiségiek és egyszerű munkás-

emberek, nők és férfiak fölé- és alárendeltség nélkül voltak egymás mellett – tanulva és Istent dicsőítve. Reménykedünk, hogy ez nemcsak a konferencián volt így, hanem gyülekezeteinkben, egyházunkban is így van, így lesz.

Helikoni találkozó

Makkai Sándorra emlékezve

Úgy indult az ez évi helikoni találkozó, mint az elmúlt esztendőben: a marosvásárhelyi Forgatag társrendezvényeként a Teleki Téka udvarán kezdődött el. A diófaaljnyi közönség rendkívüli esemény résztvevője lehetett, amikor **dr. Fekete Károly** református püspök beszélt Makkai Sándorról, az egykori erdélyi református püspökről. E rendkívüli „püspöki találkozó” apropóját az adta, hogy 125 éve született Nagyenyeden Makkai Sándor erdélyi író, püspök, és Fekete Károly, a jelenlegi debreceni püspök pedig éppen Makkai Sándorról írta doktori dolgozatát, s egyben az egykori író, tanár, püspök egyik legszakavatottabb ismerője. Ezért is volt érdekes és színvonalas a marosvécsi kastélyban megismételt előadás, hiszen Makkai Sándor által kimondott és leírt, 1926-ban megélt *Nem lehet!* írás azóta is heves vitákat vált ki. Fekete Károly pedig, aki behatóan áttanulmányozta a levéltárak és magánlevelezések Makkaira vonatkozó iratait, e felkavaró vita rejtelmét nyitotta fel, és megbizható

igazolások alapján hozta emberközelbe a misztikus titokzatossággal körülvett életet. A néhai püspökről szóló püspöki előadás legnagyobb ajándéka az volt, hogy egy debreceni tudós ember tárta fel és mutatta meg az erdélyieknek Makkai Sándor debreceni életét, aki 1936–1951 között ott volt teológiai tanár. Érdekes életsors tárult fel élete végének közvetlen ismertetésében, amiről eddig még a szakmabeliek is oly keveset tudtak.

A helikoni leszármazottak találkozásának második előadója az évente visszatérő vendégként érkező **Pomogáts Béla** volt, aki Makkai Sándor *Holt tenger* című regényéről beszélt. Makkai Sándor mezővárosi, vajdakamarási lelkipásztori szolgálatának élményeiből és fájdalmaiból összeállt regény azóta is megkerülhetetlen, sőt egyfajta jelképe, szimbóluma lett az erdélyi mezővárosi sajátos világának. Erdélyi irodalmát ugyancsak ismerő előadó a Kuncz Aladár kőasztala és Kemény János sírja közötti százados tölgylevél oltalmában állapította meg a helikoni íróról szóló beszédekben: „nekünk mindig az íróink voltak az államfőink és szolgálóink, ezért él a magyar nemzet”.

Végh Balázs Béla Makkai Sándor ismeretlen arcát mutatta fel

– a költőt. Mindmáig talán csak az irodalomtörténet tartotta számon, hogy 1912-ben, alig huszonnégy évesen a *Számadás* című verseskötettel jelentkezett, de a regényíró, a közéleti személyiség, a mozgalmas egyházi tevékenység teljesen háttérbe szorította, sőt elfeledtette. Viszont éppen Vég Balázs Béla gondozásában és bevezető tanulmányaival jelentek meg Makkai Sándor nagyon fontos esszéi a Kriterion Könyviadónál, 2003-ban és 2009-ben: *Magyar fa sorsa és Erdélyi szemmel*.

A marosvécsi találkozó kedves színfoltja volt **Zika Klára** dokumentumfilmje, amely a marosvécsi Helikon 15 évét mutatta be, azt a másfél évtizedet, amióta megalakult a Helikon – Kemény János Alapítvány, és amióta évente augusztus utolsó hétfőjén a helikoni leszármazottak találkoznak. Így történt ez most is, amikor éppen a 125 éve született író, püspök unokája, **Makkai Lilla** lelkipásztor megható áhítatot tartott a kastélykertben. Ezért is volt hiteles az igehirdető biznyságtétele az egykori 55 helikoni íróról, költőről, amikor így fogalmazott: „nagyapám és társai próféták voltak”.

Mivel az elmúlt ősszel az örökösök használatba vehették a

marosvécsi Kemény-kastélyt, így ott zajlott a teljes találkozó, s mint ha egyre jobban ráérezne a mai Marosvécs, milyen áldott lehetőség és kincs számára az erdélyi Helikon két világháború közötti hősi korszaka. Csak egyetlen példát hadd említsek meg: a marosvécsi református iskolát a falu népe építette báró Kemény János által adományozott területre Kós Károly tervei alapján, és Makkai Sándor szentelte föl. Akár szó szerint is benne élnek a helikoni írók a mai és holnap Marosvécs hétköznapi életében. Egyre aktívabb is a helybéliek részvétele ezeken a találkozókon. Az iskolások Kemény János *Fenyőmuzsika* című verses történetét adták elő, majd két néptáncscsoportjuk tette emlékezetesebbé a 15. helikoni találkozót. Illesse köszönet ezért **Zsigmond Székely Edit** és **Méra Ilona** tanárnőket.

Székely ruhába öltözött tizenévesek énekeltek, szavaltak a frissen kaszált széna illatában, hátterük volt a kert, hol egykor vitázott a „bösz kalotaszegi” Kós és Bánffy Miklós gróf, vagy olvasott fel Áprily és Dsida. Ma Marosvécsen így él tovább az erdélyi irodalom.

Ötvös József

Istenhez mindig oda lehet fordulni

Megújult a szentgericei templom és parókia

Esős, viharos időben várták a szentgericeiek szeptember 6-án hálaadó istentiszteletre az Erdélyi Református Egyházkerület püspökét. Az ünneplőbe öltözött fiatalok és gyerekek a parókia udvarán álltak, s közben a kezdést várták látható izgalommal. Az egyik kislány kíváncsiskodva kérdezte mellette álló társát: vajon hogy néz ki a püspök? Erre a kérdésre társa magabiztosan válaszolt: olyan, mint az esperes, csak nagyobb.

Néhány perc múlva már megilletődötten álltak ők is sorba, amikor Kató Béla püspök az egyházmegye és a gyülekezet köszöntését fogadta, majd átvonult a templomba.

A szentgericei közösségnek több oka is volt az ünneplésre. Az elmúlt évek folyamán sikerült

kívül-belül felújítani a templomot, ugyanakkor az egyházközség egy új épületet is felhúzott, amely gyülekezeti központként működik. Ebben az épületben folynak a gyülekezeti tevékenységek, de ez egyben a lelkipásztor család otthona is.

A szentgericei templomban tartott hálaadó istentiszteleten **Kató Béla** püspök az Mt 19,26 alapján hirdetett Igét. Hangsúlyozta, egy gyülekezet élete a lelkipásztor szolgálatán is múlik. A püspök rámutatott: Nikodémus történetében az előljáró kereste közössége számára a jobb megoldásokat, ez az idős ember is arra vágyott, hogy újuljon meg az élete. Ezért ment el éjjel Jézushoz, hogy olyan biztatást kapjon, amivel leélheti az életét. Ötszáz év alatt mi is sok mindenbe belemerevedtünk, semmi újszerűt nem látunk. A püspök szerint sokunk életét meghatározza a félelem, emiatt nem tudunk szárnyalni. De tudjuk, ott van az életünkben Isten, akihez mindig oda lehet fordulni.

Kató Béla szerint sokkal több lehetőségünk és jogunk van, mint amit kihasználunk, mert nem hiszük, hogy amikor mi elfáradunk, akkor következik Isten. Erdélyben nem lehet másként élni, mint Istennel járni az úton. A megújult falak, épületek önmagukban nem nyújtanak elég erőt, hogy újakezdjük, amit elrontottunk. Isten az egyszülött Fiát adta értünk, nekünk ezt az áldozathozatalt kell életünkben megismételni. Istennek nem visszafizetjük e cselekedetét, hanem társai vagyunk a hálaadásban.

Fotó: Kiss Gábor

Fotó: Kiss Gábor

Batizán Attila lelkipásztor köszöntőjében elmondta: Makkai Sándor volt az utolsó püspök, aki Szentgericén járt, ezzel is kiemelve az esemény jelentőségét. Ugyanakkor hangsúlyozta, tapasztalata szerint azokban a közösségekben, ahol hagyják az épületeket tönkremenni, ott a közösség is hanyatlani kezd. Az, hogy felújították a templomot, és új ingatlant építettek, arról beszél, hogy a közösség élni akar. Az életet azonban az jelenti, hogy a gyülekezet étellel tölti meg az épületeket.

Biró István kükküllői esperes köszöntőjében – a prédikációhoz kapcsolódva – hangsúlyozta: Istennel minden lehetséges, és azt kívánta, a gyülekezetnek legyen ereje a munka folytatására.

Az ifjak műsora után **Németh Zoltán**, a nagyborosnyói testvérgyülekezet lelkipásztora köszönte meg a meghívást, kiemelve, hogy ha az Úr nem építi a házat, akkor nincs értelme az építkezésnek, itt pedig az építők között maga az Úr járt az ő Lelke által. Istentisztelet végén Batizán Attila lelkipásztor megköszönte a támogatók határozott segítségét, ugyanakkor emlékeztette a gyülekezetet, hogy az elért eredményekért mindig és mindenkor Istennek kell hálat adni.

A szórványlelkész hajóskapitány, aki utoljára hagyja el a hajót

Idén az erdélyi szórványlelkész a magyar határ mentén fekvő Csanádpalotán találkozott. Első nap kötetlen beszélgetésre került sor **Kató Béla** püspökkel. A következő nap sajtótájékoztatót tartottak a helyi polgármesteri hivatalban, amelyen **Kovács Sándor** előljáró köszöntötte a Csanádpalotára érkezett erdélyi lelkipásztorokat.

Kató Béla püspök elmondta: bár a lelkipásztorok a szórványban szolgálnak, mégis fontos, hogy átérezzék, nincsenek egyedül, egy nagy egésznek a részei, ez a református egyház, a magyarság. A háromnapos találkozó pedig arról szól, hogy milyen jövője van e közösségnek, milyen eszközei vannak a megmaradáshoz.

A püspök szerint sokan elfáradnak a munkában, ezért is van

szükség arra, hogy a nagyobb közösségtől támogatást kapjanak. Az anyaország megértette: e közösségek végvárai, és csak úgy tudnak megmaradni, ha támogatják azokat. A református egyház e településeken meg akarja tartani az utolsó magyar „hivatalnokot”. Amikor pedig már csak az épület marad, akkor az a kérdés, hogyan tudunk egy templomot emlékműként, identitásunk bizonyítékaként megtartani. A lelkipásztor a hajóskapitány, aki utoljára hagyja el a hajót – hangzott el a sajtótájékoztatón, amelyen jelen volt **Brendus Réka**, Magyarország miniszterelnökségének főosztályvezetője. A politikus kiemelte a szórványban dolgozó lelkipásztorok munkájának fontosságát, ugyanakkor örömet fejezte ki, hogy olyan időszakban dolgozhat

a kormányban, amikor az anyaország számára fontos, amit a határon túliakért, szórványért tesznek.

Szegedi László missziói előadó szerint nemcsak a szórványoknak kell valamit az anyaországtól kapnia, hiszen nekünk is vannak lelki, hitbeli tartalékaink, amivel az itt élőknek több reménységet tudunk adni a barátság által. Két ember között csak akkor van határ – szögezte le Szegedi –, ha nincs hit, szeretet, a nemzethez való tartozás érzése. A generális direktor

ugyanakkor megköszönte a csanádpalotaiak barátságát, a magyar kormány támogatását is.

A sajtótájékoztató után **Batizán Attila** szentgericei lelkipásztor tartott áhítatot, amelyben a szórvány és diaszpóra fogalmáról értekezett; ugyanerről beszélgettek az előadás kapcsán a szórványban szolgáló lelkipásztorok is. A szórványgondozó lelkipásztorok találkozója másnap **Ősz Előd** levéltáros előadásával folytatódott.

KG

Fotó: Kiss Gábor

Az erdélyi Szászmedgyestől a kanadai Montrealig

Kátó László-émlékünnep Alsóboldogfalván

Kátó László orvosprofesszorra emlékezünk az alsóboldogfalvi templomban augusztus 23-án. Az ünnepség istentisztelettel kezdődött, amelyen **László Lehel** helyi lelképásztor hirdette Isten Igéjét. Ezt követően **Ambrus Lajos**, a Korond–Firtos Művelődési Egyesület képviselőjében dr. Kátó László orvosprofesszornak a tudományos élet területén elért eredményeit méltatta.

Az alsóboldogfalvi gyökerekkel rendelkező orvosprofesszor (nagyapja tanító és református lévita lelképásztor volt hosszú ideig Alsóboldogfalván) 1914-ben született Szászmedgyesen. Édesapja itt volt tanító 1921-ig, amikor Erdély románok általi megszállásának következményeként a család kénytelen volt Magyarországra költözni. Sokat nélkülöztek, szenvedtek. László kishúga nem bírta a megpróbáltatásokat, életét vesztette néhány nappal a szülőföldjüket történő elhagyás előtt. Az értelmiségi édesapa kénytelen volt az Alsóboldogfalván tanult seprűkötés mestersége által biztosítani a család megélhetését, sőt az akkor hétéves László iskoláztatására is gondoltak. Minden reggel igeolvasással, imádsággal kezdték a napot, és azzal is fejezték be. Áprily Lajos ekkor írt sorai az ő életükre nézve is

teljes mértékben igaznak bizonyultak: „S mikor völgyünkre tört az áradat, / s már hegy se volt, mely mentő csúccsal intsen, / egyetleny kőszikla megmaradt, / egyetlen tornyos sziklaszál: az Isten.”

Az ifjú Kátó László a Szegedi Orvostudományi Egyetem elvégzése után Kanadában folytatta hivatását, ahol pályája meredeken ívelt fel. A montreali egyetem Mikrobiológiai és Higiéniai Intézetében kapott tanári állást. A tuberkulózis és a lepra gyógyítása terén elért eredményeiért a New York-i Tudományos Akadémia 1960-ban

tagjai közé választotta, élete végén pedig megkapta a legnagyobb rangú állami kitüntetést, az Order of Canadát. Akárcsak a kor híres misszionáriusa, Albert Schweitzer, Kátó László is az orvosi hivatás mellett kiválóan megtanult orgonán játszani, és a szülői házból hozott református bibliás hitében egész életén keresztül növekedett. A hitéről, emberi nagyságáról a hozzánk írt levelei is vallanak. A szenvedések „lepratelepein” győződött meg a tudós professzor, hogy aki csak a tapasztalati világban birtokolt tudás erejében hisz, hasonlatos ahhoz a bibliai bolondhoz, aki futóhomokra építi házat. Hitte: „az öt érzék ezer muzsikájának világa”

Szörványkollégium Magyarlapádon

A Nagyenyed közelében levő Magyarlapádon iskolakezdés előtt szörványkollégiumot avattak a Küküllő menti falvakban élő magyar gyermekek számára. A nemrég kezdődött tanévben 15 olyan gyermeknek biztosítanak kollégiumi ellátást, akik számára a településeiken nem volt lehetőség magyar iskolába járni. Az intézmény lakói a közelmúltban felújított lapádi 1–8. osztályos iskolában tanulhatnak, majd a nyolcadik osztály elvégzése után a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégiumban folytathatják tanulmányaikat. A szervezők elmondták, a helyi református egyházközség egy imatermét alakították át kollégiummá. Jövőre befejeződik a szintén egyházi tulajdonban levő iskolaépület kollégiummá való átalakítása, és azt tervezik, hogy a jelenlegi diákszámot így meg tudják kétszerezni. A munkálatok kivitelezésére és az első tanév költségeinek a fedezésére a magyar állam 53 millió forint támogatást nyújtott.

csak Isten országával, a transzcendens világgal teljes.

A Kátó László orvosprofesszorra való emlékezésünket – az életrajzi vonatkozású adatok ismertetése után – az Oktet rézfűvós kamarazenekar műsora tette ünnepélyesebbé. Ezt követően került sor a tudós professzor emlékére felállított kopjafa leleplezésére. A kopjafát a Korond–Firtos Művelődési Egyesület nevében Ambrus Lajos adományozta az egyházközségnek, és Imre Barna faragómester készítette. Az ünnepség a magyar és székely himnusz eléneklésével, valamint szeretetvendégséggel zárult.

László Lehel

Isten figyel ránk

Magyarkiskapusi gyermekhét

Az idej gyermekhetünk kicsit más volt, mint az eddigiek. Reggelenként fizikai képességeinket mértük fel, délutánként szükség volt az ügyességünkre és kreativitásunkra. Az együtt-lét témája a mennyország volt. Megtudhattuk, milyen is a menny, és hogy Isten ott lakik.

Első reggel sokan gyűltünk össze a parókian. Két órán keresztül rengeteg játékot próbáltunk ki egyénileg és csapatban. Délután megtanultuk: a menny csodálatos hely, ahova mi is bejuthatunk, ha hiszünk Istenben. Ennek jeléül elkészítettük gyurmából a „mennyország kapujának kulcsát”, amit gipszbe raktunk.

Másnap focibajnokságot rendeztünk. Nem volt könnyű, a végére elfáradtunk, de jól szórakoztunk. A nap második felében „meglehetünk”, mit tesz Isten a mennyben. A feladatok

elvégzése után megtudtuk: Ő életünk minden napján figyel minket, bárhol is vagyunk. Ezt érzékelte velünk Káin és Ábel története is.

A következő napot futással kezdtük. Feladatokat kellett elvégeznünk szerzte a faluban. Minden csapat sikeresen helytállt mind a testi, mind a szellemi próbákban. Délután fény derült arra is, Isten a mennyből nemcsak figyel minket, hanem gondoskodik is rólunk. Ad nekünk

élelmet, ahogyan egykor a sareptai özvegynek és az ötezer embernek is adott.

Negyedik nap újra csoportos játékokat játszottunk. A nap végén levonhattuk a következőket: csak imádság által lehet az életünk boldog és örömteli. Isten mindenkinek a kérését meghallgatja, ha szívből vágyik a beteljesülésére. A nagyok segítségével lerajzoltuk kezünket egy lapra, kivágtuk, és a két kéz között csodálatos szívek alakultak ki.

Az utolsó nap kirándulással zárult. Az erdőszeleti tisztáson kolbászt, szalonnát süttünk, és megbeszéltük a héten szerzett tapasztalatainkat.

Reméljük, életünk minden helyzetében állhatatosan imádkozunk mennyei Atyánkhoz, és nem felejtjük el megköszönni, hogy gondoskodik rólunk.

Gombár Anna

ISSN–1223–8848

ÜZENET

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 400079 Kolozsvár
Király utca (str. I. C. Brătianu) 51. sz.
Telefon: 0731 019404

Drótposta: uzenet@reformatus.ro

<http://www.reformatus.ro/uzenet.html>

Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület

Misztótfalusi Kis Miklós

Sajtóközpontjának nyomdájában.

Felelős vezető: Dávid Zoltán

Olvasószerkesztő: Sztranyiczki Mihály

Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos

Tördelés: Czirmay Ágnes

